

3 Aralık 1977'de TİM-ÖER tarafından düzenlenen "Devlet Dairelerinin Faşistleştirilmesi" konulu Panel.

Aykut Göker- Değerli arkadaşlarım, TİM-ÖER Ankara Şube Başkanı Fatih arkadaşımın yaptığı tesbite katılıyorum. Örnekleri çarpıcı. Fakat bu tesbit ve verilen örnekler ~~çok~~ faşist baskıları, kısımları, faşistleştirme çabalarını bir tek siyasi kuruluşa indirgeme, bunu ön plana çıkarma gibi bir görünüm verdi. Aslında Ömer arkadaşım TÖP-ÖER'den bu tesbitin sınırlarını genişletti ve ~~bir takım bağlantılar verdi~~. Ben bu tesbitin sınırlarının geliştirilmesi ve ön planda gözükmesi için o siyasi partinin çok daha ötesinde ~~bu~~ faşistleştirme çabalarının kaynaklandığı noktalara bir açıklık kazandırmak için, bazı örnekler teknik elemanlar kesiminden vereceğim. O örnekleri vermeden önce kısaca bir noktaya söyleyeceğim. Biliyorsunuz son haftalarda İstanbul, ~~Adana, Ankara~~ Adana, Ankara Sanayi Odası ^{ları} MC yönetiminden ~~çok~~ şikâyetler ^{ile} getiriyor: "Ekonomik yönden gerekli, yeterli tedbirleri alamıyor, ~~çok~~ alacak güfte değildir ~~çok~~, ekonomiyi berbat etti" diyor. Fakat dikkat edilmesi gerekli olan bir nokta var: Bu sözcülerin hiç biri, devlet kadrolarındaki ~~çok~~ şikâyetçi değil. ^{operasyonlardan, faşist baskı ve kısımdan} Onları hiç şikâyetçi değil. Bu önemli bir nokta, altı çizilmesi gereken bir nokta. Teknik eleman kesiminden şöyle bir örnekleme yapacağım. Biliyorsunuz teknik elemanlar ~~çok~~ meslekleri itibarıyla hem kamu kesiminde hem de özel kesimde çalışıyorlar. Aşağı yukarı yarısı teknik elemanların kamu kesiminde, bir yarısı da özel kesimde çalışıyor ~~çok~~. Bugün özel kesimde çalışan teknik elemanlardan demokrat olanlar, ilerici olanlar, yurtsever olanlar da en az kamu kesiminde çalışanlar kadar faşist baskı ve uygulamaların altında, en az onlar kadar faşist kısımlara tabi. Özel sektörde bunu kimler yapıyor? Kimin yaptığı belli. ^{Kıyımı yapan, burjuvazinin ta kendisi} ~~Teknik elemanlar meslekleri itibarıyla genel olarak sanayi kesiminde çalışıyorlar ve ~~çok~~ sanayi burjuvazisi, / drk al ddddy/ burjuvazisi buz gibi burada çalışan teknik elemanları kıyıyor. ~~çok~~~~

"Örneğin ~~çok~~ özel sektörde çalışan bir teknik eleman arkadaşımızın sendikalaşmak istediğinde, özel sektörde çalışan teknik eleman arkadaşlarımızın sendikal hakları vardır, yasal olarak vardır- ama bu haklarını fiilen kullanmak istediklerinde derhal işyerlerinden atılıyorlar, işyerlerinden ~~çok~~ ayrılmaya zorlanıyorlar. Bu teknik elemanlar, işverenler tarafından kara listeye alınıyor ve hiç birisi, bir kez atıldıktan sonra, kolay kolay bir daha ~~çok~~ iş bulamıyor.

Maden-İŞ

~~çok~~ Son ~~çok~~ grevlerinde uyuşmazlık maddelerinden bir tanesi, toplu sözleşmedeki uyuşmazlık maddelerinden bir tanesi ^{su;} sendika diyor ki, teknik elemanlar da benim bünyemde sendikalaşsın. İşverenler diyor

ki, hayır teknik elemanlar sizin çatınız altında sendikalaşamazlar. Eğer özel sektörde ilerici, demokrat, ~~güzükün, yabut gerçekten ilerici, demokrat,~~ yurtsever teknik elemanlar o işyerindeki işçilerden yana tavır almışlarsa derhal tasfiye ediliyor, ~~derhal uzaklaştırılıyor.~~ Bunu yapan patronlar. Peki, ~~devlet kesiminde,~~ kamu kesiminde kıyımları yapan kim? Görünürde siyasi iktidar, onun ortağı olan partiler.

Burada kesinlikle bir özdeşlik var. Kamu kesimindeki kıyımları ön planda bir siyasi hareket, bir siyasi parti yapıyor gözüküyor ama, unutmayalım ~~xxx~~ onun ardında bugün Türkiye kapitalizminin gerçekleri, onun sınıf gerçekleri, burjuvazinin yaklaşımları, siyasi ideolojik eğilimleri yatıyor ve onlar yeşil ışık yakıyorlar.

Yine bir örnek vereceğim teknik elemanlar ^{an} ~~bu kesiminde~~

~~teknik elemanlar~~ Kamu kesiminde, teknik elemanlar nerelerde çalışıyor malum. Sanayi işletmelerinde ~~çalışıyorlar~~, fabrikalarda, maden işletmelerinde, halka hizmet sunan ^{DTT So.} bir kısım işletmelerde, ~~çalışıyorlar~~. Bunun dışında proje bürolarında ~~çalışıyorlar~~, doğal kaynakların aranması, kullanılmasının yönlendirilmesiyle ilgili yerlerde çalışıyorlar, altyapı yatırımlarının yapıldığı yerlerde, şantiyelerde çalışıyorlar. ~~Bütün bu noktalar içinde~~ Çarpıcı olan şu: Ön planda kıyılan teknik elemanlar yatırımların fizibilitelerinin ^{if} yapıldığı, yatırımların yönlendirilmesinin yapıldığı, ^{yatırım} bir takım kararların üretildiği proje, planlama bürolarında ^{nda} doğal kaynakların yönlendirildiği noktalar, yani her nerede burjuvazinin çıkarlarını ilgilendiren kararların verilebilmesi mümkün ise, orada ilerici, yurtsever, demokrat, sosyalist teknik elemanlar tasfiye edil ~~iyor~~.

^{bu} ~~bu noktada çalışan yurtsever, demokrat, sosyalist teknik eleman sayısını~~ azaltmıştır, dokunulmayan hemen hemen kalmamıştır. Ama ^{başka noktalarda} dokunulmayan teknik elemanlar var. Onlar nerelerde çalışıyorlar? Altyapı yatırımlarının yapıldığı yerlerde çalışıyorlar. Filler şantiyelerde çalışıyorlar. Örneğin Karayollarında çalışıyorlar, örneğin baraj ^{insaatında} çalışıyorlar. Hiç onlara dokunulmuyor. Eğer ^{burjuvaziye ve onun siyasi iktidarına} yice ters gelecek bir takım demokratik çıkışlar yapmışlarsa, siyasi yönden şuradaveya burada seslerini ^{yice} yükseltmemişlerse, bu tür teknik elemanlara hiç dokunan yok. Burada ~~teknik elemanlar~~ burjuvazinin kesin tercihini ~~bu~~ görürüyor? Burjuvazi kendi ~~teknik elemanlar~~

çıkarlarını ilgilendiren kararların üretildiği noktaya hakim olmak istiyor. Ama şu anda burjuvazi altyapı yatırımlarının kamu eliyle yürütülmesinden katıyen rahatsız değil ve buna muhtaç. Oradaki teknik elemanların ^{5. yası} niteliği ne olursa olsun sineye çekmeye hazır. Çünkü onlara muhtaç.

Bu, somutladığım örneklerden de hareketle şunu ~~Yeni~~ bir kez daha vurgulamak istiyorum. Bugün devlet kadrolarının doğrudan faşistleştirilmesi tehlikesiyle, devlet dairelerinin faşistleştirilmesi tehlikesiyle karşı karşıyayız. Bu ön plandaki görünür tehlike. Bir siyasi parti bunun arkasında ön planda rol alıyor. Ama burjuvazinin, Türkiye burjuvazisinin yeşil ışığı altında bunu yapmaktadır. Onun icazeti ve müsaadesiyle bu iş kotalanmaktadır. Onlar bundan rahatsız değil ~~muhtemelen~~ dirler.

Şimdilik testite benim ekleyeceğim bunlar.

Aykut Göker (İkinci konuşma) Arkadaşlarım, ben de faşizm tirmanıyor mu, geldi faşizm oturdu mu gibi bir tartışmanın içine girmeyeceğim. Ve sözlerime yine Fatih arkadaşın açış konuşmasında ~~yaptığı~~, ~~kişidiği~~ kısa ~~ulus~~ tarihçeye değinerek başlayacağım. Aslında Fatih arkadaşın değindiği kısa tarihçe yani ~~1919'dan itibaren~~ ta Osmanlı döneminden başlamak üzere Cumhuriyetin ~~kuruluşundan~~ ^{tarihi} ~~sonra devam eden~~ ~~1919'dan~~ Türkiye'nin kapitalistleşme sürecinin, burjuvazinin iktidarını mutlaklaştırma için verdiği mücadeleden bir tarihidir. Aynı zamanda bu tarih işçilerin ve tüm emekçilerin kapitalistleşme ^{hine} olgusuna karşı gösterdikleri tepkilerin, burjuvaziye karşı gösterdikleri tepkilerin, onların sosyal muhalefetinin, yükselen mücadelelerinin ~~adını~~ tarihidir. Bu tarih içinde zaman olmuştur, burjuvazi iktidarını mutlaklaştırma mücadelesinde baskıcı yüzünü iyice ön plana çıkartmıştır, baskılarını yoğunlaştırmıştır. Zaman olmuştur nisbi demokratik bir hava Türkiye'ye hakim olmuştur. Bütün bunlarda ~~tayin edici~~ olan burjuvazinin içinde bulunduğu somut koşullar, Türkiye'nin iç koşulları ve burjuvazinin sırtını dayadığı emperyalizmin koşulları. Vani dış dinamikler, ~~bu dünyanın koşulları~~ ^{tayin edici} olmuştur. ~~Bu koşulların~~ burjuvaziye karşı mücadelesini giderek yükselten işçi sınıfının ve diğer tüm emekçi sınıf ve tabakaların sosyal muhalefeti tayin edici olmuştur.

Hemen örnekleyeyim. 1960, 27 Mayıs'ından sonra Türkiye'ye nisbi bir özgürlük havası geldi. 1961 Anayasası bir kısım demokratik haklar getirdi. Türkiye'deki iktidar sorununda bir değişiklik mi olmuştur? Hayır. O zamanın koşulları ^{ve} dış dünya dinamiği o tür bir gelişmeye yol açmıştı. 12 Mart döneminde çok ağır koşullar geldi. Türkiye'de iktidar sorununda bir değişiklik mi olmuştur? Hayır. O zamanın koşulları ortamın bu biçimde olmasını, burjuvazinin bir takım sorunlarına çözüm bulabilmek için baskıcı tavrını, baskıcı suratını ön plana çıkarmasını gerekli kılması. ~~1960'ler~~ döneminde, ~~bu koşulların~~ giderek yükselen baskıları hep birlikte yaşıyoruz, faşist baskı kıyım ve terörü, faşist cinayetleri birlikte yaşıyoruz. Bu, iktidar sorununda bir değişiklik mi? Yine hayır. Öyle gerekiyor. Bunalmalarına, sorunlarına çare bulmak için ortamın biçimi ^{ve} görünümü değişiyor. İşin özünde burjuvazinin mutlak iktidarını ^{Kapitalizmi kökleştirmek için} kurmak için verdiği kavga yatıyor. Temeldeki sorun bu.

Bu ~~iktidar~~ iktidar kavgası ^{ve} burjuvazinin sürdürdüğü kavgada, - ben burada kavga kelimesinin altını çizerek yineliyorum - ~~bu kavga~~

biz hemen daima işçi sınıfının ve onun yandaşı tüm emekçi sınıf ve tabakaların ~~bu mücadelelerinden~~ siyasi mücadelelerinden bahsediyoruz ama, Türkiye somutunda burjuvazi de bir mücadelenin, kavgasının, varolma savaşının içindedir. O da varolma savaşını veriyor. Bu ~~bu mücadele~~ ^{mücadele} içinde çeşitli görünüşler ortaya çıkıyor. "İşte faşizm geldi, yerleşti, tezlerini ortaya atmaya varacak kadar; en azından ^{bu tezlerle} ~~bu~~ tutamak teşkil edecek kadar somut baskıların arttığını görüyoruz, yükseldiğini görüyoruz. Ama demin örneklediğim gibi bir 1960 sonrası nisbi özgürlük dönemini de yaşıyoruz.

Burada önemli olan nokta şu: Baskıların yüksek olduğu noktada; "amen bu faşist baskılar yükselmiştir, şu anda gündemde olan sadece demokrasi mücadelesi vermektir, gibi soyutlamaların içersine düşmemek, önemli olan nokta bu. Soyut bir demokrasi mücadelesi soyut bir anti-faşist mücadele, soyut bir anti-emperyalist mücadele yok. ~~bu mücadele~~ ^{bu mücadele} Mücadele bir bütün, mücadele iktidar mücadelesi. Mücadele sınıflar arasındaki bir mücadele. Ancak faşist baskıların iyice yükseldiği bir dönemde bir demokrasi sorunu, anti-faşist mücadele ön plana geçiyor ise bunu asla ve asla bir iktidar kavgasının parçası olarak algılamamak durumuna düşmemeliyiz. Soyut ~~bu mücadele~~ bir "demokrasi mücadelesi", ortaya atmak durumunda olmamalıyız. Meseleye bir bütün içerisinde yaklaşmak durumundayız. Unutmamak gerekir ki 1960'tan hemen sonra da bir iktidar sorunu vardı; 12 Mart döneminde de vardı, bugün de var. Hangi dozda olursa olsun, hangi düzeyde olursa olsun verilen kavganın iktidar kavgasıdır. Burjuvazi yönünden de bu böyledir, işçi sınıfı yönünden de bu böyledir. İşçi sınıfının müttefiki diğer emekçi sınıf ve tabakalar için de durum böyledir.

Biz eğer zaman zaman soyutlamalara düşersek ancak bir hedef saptırması yaparız. Alırız, bugün MC'nin içinde bulunan bir partiyi karşımıza ve sanki bütün kötülükler ondan geliyormuş gibi bütün bunların ^{koşulların} yaratıcısı oymuş gibi başlarız onu kötülemeye, salt onunla sınırlı bir mücadele tezgahlamaya. Konu bu değil. Bugün o parti, o siyasi kuruluş bir araç. Sadece bir araç. Başka türlü şeyler de ortaya çıkabilir. Başka türlü müdahaleler de olabilir. Bu iktidar mücadelesinde bir sürü şekiller var. Önemli olan, temeldeki esas meseleyi görmek ve bütün önerilerimizi, bütün mücadelemizi bu genel doğru çerçevesinde ortaya koyabilmek.

Buna şu yönde bazı eklemelerde bulunacağım. Deminden bəri bir durum tespiti yaparken epeyce somutladık. Bir kısım devlet dairelerinde, bir kısım bakanlıklarda doğrudan doğruya bir siyasi partinin hareketini

Çıkarılabilir

çıkartılabilir

görüyoruz. Ama diğer bakanlıklarda, MC'nin diğer partilerinin hakim olduğu bakanlıklarda bu dozda birşey görmüyoruz. Sanki o bakanlıklarda hiç bir şey yok mu? O bakanlıklarda da bir takım kadrolaşma hareketleri sürüyor arkadaşlar. İktidar sorunu ~~devlet~~ devlet mekanizmasına ^{da} aynı zamanda hakim olma sorunudur. İktidara geçen, adı ne olursa olsun, siyasi ideolojik planda nasıl nitelendirirsek niteleyelim, devlet mekanizmasına hakim olmak zorundadır. Bu doğal. Kim geçerse geçsin bu böyle olacaktır. Yarın bu partilerin adı değişir, yarın başka bir kompozisyon siyasi iktidara gelir; o da gerçekten siyasi iktidarını kurabilmek istiyorsa bu devlet mekanizmasına hakim olmak, bu devlet çarkı içinde kadrolaşmak zorundadır. Vendi kadrolarını getirmek zorundadır. Mesele sadece bazı bakanlıklarla sınırlı değil. Mevcut siyasi iktidar devlete hakim olmak için kadrolaşıyor. ^{Azında} Mevcut siyasi iktidarın sırtını dayadığı burjuvazi kadrolaşıyor. Burjuvazi devlete hakim olmak için kadrolaşıyor ve mücadele ^{sini} sadece bir partinin hakim olduğu bakanlıklarda değil, bütün Türkiye'de, bütün devlet mekanizmasında ve her yerde bir bütün olarak ^{veriyor.} ~~verilmek durumunda.~~ Özel sektörde de ~~verilmek durumunda.~~ Patronlar, demin söyledim, özel sektörde ne yapıyorlar? Bugün grevler meselesinde nedir ortada dönen? Olan nedir? Patronlar bir takım kadroları niçin kıyıyorlar? Sadece kapital üretim ilişkileri çerçevesinde bir kısım kapitalist üretim biçimlerinin ortaya çıkması yeterli değil. Aynı zamanda o birimlerdeki kadroların, Patronlar tek başına bir birimi yönetmek durumunda değil; onlar patron onlar araç kullanmak zorunda, onlar kendi yanında ^{var} işbilir elemanlar ^{kendi adlarına hareket edecek} ~~var~~ zorunda. ~~Öte onlar da o kadroları orada yaratıyorlar.~~ ^{Bunun için, kendi işyerlerinde de} Kendi siyasi ideolojik platformlarında kendileriyle uyum halinde olan kadroları yaratmanın mücadelesini veriyorlar.

Ben bu aşamadaki sözlerimi bir yinelemeyle bitireceğim. Hangi biçimde gözükmürse gözüksün, ne ön plana çıkartılırsa çıkartılsın, bugün içinde bulunduğumuz süreç dün de oydu, yarın da o olacaktır. ^{Bun} Bir sınıf kavgasıdır, bir sınıf mücadelesidir, ~~de~~ bir iktidar mücadelesidir. Bu mücadelenin tarafları da bellidir. Bir tarafta burjuvazi vardır, bir müttefikler ^{bütünü olarak} ~~kadroları~~ burjuvazi vardır; öte yanda başta işçi sınıfı olmak üzere onun müttefikleri tüm emekçi sınıf ve tabakalar vardır. Mücadele ~~burjuvazi~~ ^{burjuvazi} arasındadır. Bütün mücadele biçimlerimizi, güncel ve ^{burjuvazi}

uzun perspektifli mücadele biçimlerimizi buna göre saptamak durumundayız
Teşekkür ederim.

Aykut Göker (Üçüncü konuşma)- Ben de kısaca Sayın Erhan Tezgor'ün
ortaya koyduğu son çerçeveden hareketle şunları söylemek istiyorum.

~~Herşeyi tartışarak demokratik kitle örgütleri ile birlikte~~
Tabii ki nihai çözüm siyasi... Fakat içinde bulunduğumuz şu somut
koşullar ve demokratik kitle örgütlerimiz itibariyle bugün yapılması
gereken acil işler var, görevler var. ~~Herşeyden önce~~ Demokratik
kitle örgütlerine önem veriyoruz. Anti-faşist, anti-emperyalist
mücadelede demokratik kitle örgütlerinin nisbi bir önemi var. ~~Herşeyden önce~~
Bu nisbi önem nerden geliyor, hepimiz bunu ~~herşeyden önce~~ biliyoruz. Anti-faşist
anti-emperyalist mücadeleye asıl katılması gereken emekçileri örgütle-
yebilmekte; onlara örgüt disiplini nedir, bunu tanıtılabilmekte ve onları
^{örgütlü} mücadeleye sokabilmekte demokratik kitle örgütleri bir ilk adım, bir
ilk araç görevi görüyor. Herşeyden önce bunun için önemli. Ve yine
kitlelere siyasi bilinç götürmede, onların herşeyden önce ekonomik
çıkarlarına sahip çıkmaları önemli, onları herşeyden önce bu noktaya
getirmek önemli; Demokratik kitle örgütleri emekçilerin ekonomik
demokratik sorunlarına sahip çıkmaları, herşeyden önce bu sorunlarının
farkına varmaları ve bu sorunlardan kalkarak mücadeleye sokulabilmeleri
için bir araç görevini görüyor. Demokratik kitle örgütleri bunun için
önemli.

İçinde bulunduğumuz bu somut koşullarda her bir demokratik kitle
örgütünün, şu biraraya geldiğinden söz ettiğimiz her bir demokratik
kitle örgütünün herşeyden önce şöyle bir görevi var: Bugün ^{asıl} ~~herşeyden önce~~ hitabetin
durumunda olduğumuz kitlelerin önemli bir kısmını örgütleyebilmiş, bu
örgütlerin çatısı altına bile toplayabilmiş değiliz. Bu önemli bir
görev olarak gündemde. Herşeyden önce her demokratik kitle örgütü
hitabetmek durumunda bulunduğu kitleyi büyük çoğunluğu ile kendi çatısı
altına çekebilme mücadelesini vermek zorunda. Bunun ötesinde diğer
aşama, belki bununla içiçe bir aşama, demokratik kitle örgütlerinin ^{im}
mümkün olduğu genişlikte bir araya gelmesi sorunu var. Bu konuda
azımsanmayacak adımlar atıldı. Demokratik kitle örgütlerinin eylem

birliğinden söz ediyoruz, burada olumlu gelişmeler var ama bu gelişmeler yeterli değil. En azından bir yönüyle çok eksik kaldı. Eksik kaldığı yön de şu: Demokratik kitle örgütlerimiz bugüne dek gösterdikleri çeşitli çabalara rağmen ilerici sendikal örgütlerle tam bir diyalog ve eylem birliği içine giremediler. Bunun nedenleri üzerinde duracak değilim fakat önemli bir eksiklik olarak gündemde. Önümüzdeki günlerde mutlaka bu eksikliğin üstesinden gelinmesi ve aşılması gerekli. Dilerim ki bugün kendi dışına karşı, içine kapanmak durumunda kalan DİSK 22 Aralık'taki genel kurulundan sonra bu kendi dışına kapanma noktasından çıkar. ~~ve~~ Bizler mutlaka çabalarımızı sürdüreceğiz, fakat DİSK'in ~~bu~~ yöneticilerinden de belli bir anlayış beklemek herhalde hakkımızdır, 22 Aralık'tan sonra bizim örgütlerimizle işçi sınıfının ilerici sendikal örgütlerinin bir araya gelmesi için önemli çabaların konması gerekiyor. Bu bir diğer güncel görev.

Genelinde şunu söyleyeceğim. ~~Her demokratik kitle örgütü~~ Her bir demokratik kitle örgütü kendi tabanını geliştirme mücadelesi verirken, ~~büyütme~~ ^{tabanını} nicel olarak büyütme mücadelesini verirken, nitel olarak ~~entari~~ ^{geli} ~~büyütme~~ mücadelesini verirken diğer demokratik kitle örgütleriyle bir arada hareket etme durumunda. Bugün bizim örgütlerimiz itibarıyla sorun hem tabanlarımızı geliştirmek, hem tabanlarımızda birliği, hem ^{de} örgütlerimiz arasında birliği sağlamak; anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede birlikte bulunmak, birlikte davranmak. Burada altını çizerek söyleyeceğim, özellikle bizim örgütlerimiz itibarıyla, örgütlerimizin yönetimlerine yansıyan siyasi görüşlerimiz ~~ön~~ ön plana çıkartmamak durumundayız. Asgari müştereklerde, birleşebildiğimiz programlar çerçevesinde anlaşmak ve bir arada hareket etmek durumundayız. Aynı şey hitabetiğimiz kitle tabanları için de geçerli olmak durumundadır. Bugün siyasi görüşlerimizin, siyasi görüş itibarıyla ayrılıklarımızın ön plana çıkartılacağı günler, koşullar değildir. Ben bu siyasi görüşlerimizi bir tarafa bırakalım demek istemiyorum. Bu tür eylem birliklerinde siyasi görüşler muhafaza edilecektir ama birleşilebilen platformlar bu görüşler ön plana çıkartılmayacak ve belirleyici olmayacaktır. Bu siyasi görüşlerimizden taviz verdiğimiz anlamına gelmeyecektir. Böyle bir şey söz konusu değil. ~~Önemli olan~~ Hedef bellidir; müşterek düşman bellidir. ~~siyasi görüşler ne olursa olsun bu müşterek düşmanı~~ ~~kalınlıyorsak~~ Bu müşterek düşmana karşı mücadelede, belli bir platform itibarıyla bir araya gelme sorumluluğundayız. ~~bütün demokratik kitle örgütleri~~ olarak. ~~Bütün demokratik kitle örgütleri~~ Teşekkür ederim,

~~olarak~~

~~Ben bu panelde sonuç itibarıyla ve sadece bizim demokratik kitle
özelliklerimizle sınırlı olmak kaydıyla böyle bir somut öneri getiriyorum.
Tesekkür ederim.~~